

LAKIALOITE 163/2002 vp

Laki työntekijäin eläkelain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Työ- ja virkaeläkkeiden tarkistamiseen käytettävää indeksiä huononnettiin vuonna 1996 siirtymällä niin sanottuun taitettuun indeksiin, jossa 65 vuotta täyttäneiden eläkeläisten indeksi sidottiin vain 20-prosenttisesti ansiotasoon. Nyt käytössä on kaksi indeksiä. Alle 65-vuotiaiden indeksissä palkkatason muutoksen painokerroin on 50 % ja hintatason muutoksen painokerroin samoin 50 %. Vanhemmilla eläkeläisillä painokerroimet ovat vastaavasti 20 % ja 80 %.

Hallituksen esityksessä eläkelainsäädännön muuttamiseksi (HE 242/2002 vp) esitetään eläkkeiden indeksisuojaan uutta heikennystä. Myös alle 65-vuotiaiden indeksi muutettaisiin huonommaksi siten, että palkkatason muutoksen painokerroin on vain 20 %. Esitystä perustellaan niukasti viittaamalla vain yhdenvertaisuusperiaatteeseen, eikä mitään laskelmia muutoksen vaikutuksista esitetä.

Eläkkeet turvaavat eläkkeelle jääneiden henkilöiden toimeentuloa pitkäaikaisesti. On kohtuullista vaatia, että myös eläkeläisten tulokehityksessä otetaan huomioon yleinen taloudellinen kehitys ja tulotason nousu. Kun eläkeindeksissä otetaan huomioon ansiotason nousu, tämä periaate toteutuu jossain määrin. Työeläkkeissä

1970-luvulta lähtien käytössä ollut indeksi, jossa sekä hintatason että ansiotason muutosten paino 50 % on koettu asianmukaiseksi ja kohtuulliseksi.

Vuonna 1996 käyttöön otettu taitettu indeksi on jo tähän mennessä leikannut 65 vuotta täyttäneiden eläkkeitä merkittävästi. Vuoteen 2002 mennessä työeläke on jäänyt lähes 5 prosenttia jälkeen tasosta, jonka aikaisempi indeksi turvaisi.

Jos huonompi indeksi ulotetaan myös alle 65-vuotiaisiin, muutoksesta kärsivät erityisesti työkyvyttömyyseläkettä saavat, joiden eläke on usein pieni vajaan työuran vuoksi. Erityisen kyseenalaista on ulottaa huononnus jo maksussa oleviin eläkkeisiin, joihin eläkepaketin eläkkeitä parantavat osat, kuten korotetut karttumat 53 vuoden iästä lähtien, eivät yllä.

Mielestäni olisi oikeudenmukaista ja kohtuullista palata kaikissa eläkkeissä indeksiin, jossa palkkatason muutosten paino on 50 % ja hintatason muutosten paino 50 %.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

työntekijäin eläkelain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/1961) 9 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1482/1995, seuraavasti:

9 §
_____ ja terveysministeriön asetuksella tarkemmin säädetään.
_____

Eläkettä tarkistetaan kalenterivuositain indeksillä, jossa palkkatason muutoksen painokerroin on 0,5 ja hintatason muutoksen painokerroin 0,5 (*TEL-eläkeindeksi*) siten kuin sosiaali-
_____ Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2005.

Helsingissä 10 päivänä joulukuuta 2002

Veijo Puhjo /vas